ВЕСЕЛКА

THE RAINBOW

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік II. Лютий 1955 Ч. 2 (6)

„НАДІЯ"— ПЕРШИЙ ВІРШ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна:

Надія вернутись ще раз на Вкраїну,
Поглянути ще раз на рідну країну,

Поглянути ще раз на синій Дніпро, —
Там жити, чи вмерти, мені все одно;

Поглянути ще раз на степ, могилки,
Востаннє згадати палкії гадки . . .

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна.

ПРО МАЛУ ДІВЧИНКУ, ЩО ВЕЛИКОЮ ПИСЬМЕННИЦЕЮ СТАЛА

** 26 лютого 1871 р.*

† 1 серпня 1913 р.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Портрет роботи О. Судомори

Ви, читачі, напевно знаєте, що поруч Шевченка і Франка, найкращі українські твори писала Леся Українка. Це прибране, письменницьке ім'я, а справжнє її прізвище — Лариса Косач. Народилася вона 26 лютого 1871 року у місті Звягелі на Волині (нова назва Звягеля — Новгород Волинський). Отож лютий — це місяць, коли особливо вшановуємо Лесю Українку.

Леся вже змалку проявила свій талант писати вірші. Коли мала дев'ять років, написала свій перший віршик „Ні долі, ні волі у мене нема". Мати Лесі теж була українською письменницею. І коли вона побачила, що Леся має хист до віршів, почала її виховувати так, щоб з неї виросла справжня письменниця. Коли Леся мала тринадцять років, написала вірш „Конвалія", і він був видрукований у часописі „Зоря" у Львові.

Не минуло багато часу, і вірші Лесі Українки почали щораз частіше появлятися в дитячому львівському журналику „Дзвінок" і в „Молодій Україні", яку видавала в Києві Лесина мати.

Дедалі стали появлятися і більші твори Лесі Українки. Один з найкращих її творів називається „Лісова пісня" У ньому змальовує Леся чарівну красу української землі й природи.

Сьогодні писання Лесі славні не тільки в Україні, вони перекладені й на чужі мови.

Багато віршів та казок написала Леся для дітей. Вона хотіла також редаґувати дитячий журнал „Дзвінок", але тяжка хвороба змусила її виїжджати з України до чужих країв на лікування. Змалку хворіла на важку недугу, але все ж пильно вчилася, працювала і писала. У своїх творах вона закликає земляків боротися за кращу долю, палко любити все, що рідне, любити землю батьків і дідів наших, любити свій рідний нарід. Вона навчає нас, що „сором хилитися, долі коритися", сором плакати, сором гнутися перед ворогами. Треба бути відважними, сміливими й завзятими.

Прожила Леся — всього 42 роки. Померла в серпні 1913 року і поховали її в столиці України — Києві.

Малюнок на обгортці (мистця П. Андрусева): маленька Леся Українка пише свій перший віршик п. з. „Надія". Ця поезійка постала під впливом жалю й туги Лесі за своєю улюбленою тіткою Оленою Антонівною Косач, яку російська царська жандармерія вивезла на Сибір за її письменницьку творчість та громадську діяльність для добра українського народу. Позаду Лесі її мама, письменниця Олена Пчілка.

Про молоді роки Лесі Українки прочитайте книжечку Гліба Лазаревського „Молодість Л. Українки" та два оповідання в книжці Володимира Барагури „Меч і Книга".

Леся Українка

БІДА НАВЧИТЬ

Ілюстрації А. Манастирського

Був собі горобець. І був би нічого собі горобчик, та тільки біда, що дурненький він був. Як вилупився з яйця, так з того часу ні трошки не порозумнішав. Нічого він не тямив, ані гніздечка звити, ані зерна доброго знайти. Тільки й того, що завзятий був дуже — є чого, нема чого, а він уже до бійки береться. Одного разу літав він з своїм товаришем, теж молодим горобчиком, по дворі в одного господаря. Знайшли вони три конопляні зернятка. От наш горобчик і каже:

— Мої зернятка! Я знайшов!

А чужий і собі:

— Мої! Коли мої! Коли мої!

І почали битися. Та так б'ються та так скубаються, аж догори скачуть, аж пір'я з них летить. Бились, бились, поки потомились. Сіли один навпроти одного, надулись і сидять. Та вже й забулись, за що була бійка. Коли згадали: а де ж наші зернятка? Зирк, аж зернят уже й нема! По дворі ходить курка з курчатами, квокче та промовляє:

— Дурні бились, а розумні поживились!

— Що ти кажеш? — питають горобці.

— Та то я дякую вам, що ви такі дурні! От поки ви здуру бились, то я з моїми курчатками поснідала вашими зернятками! Що то, сказано, як хто дурний! Нікому було вас бити та вчити!

Чужий горобчик розсердився за таку мову.

— Вчи своїх курчат розуму, а з мене й мого досить! — підскочив, тріпнув крильцем, цвірінькнув і полетів. А наш горобчик зостався й замислився.

— „А правда, — думав він, — краще бути розумним. От курка розумна, собі наїлася, а я мушу голодний сидіти".

Подумав, подумав, та й почав просити курку:

— Навчіть мене розуму, пані матусю! Ви ж такі розумні!

— Е, ні, — каже курка, — шукай собі інших учителів! — та й пішла собі в курник.

Зостався горобчик сам. Прилетів у гай, коли бачить — зозуля на калині сидить та все „ку-ку! ку-ку!" От він до неї:

— Тіточко, що я вас проситиму! Навчіть мене розуму! У вас же нема своїх дітей.

— А я тобі от що скажу, — відповіла зозуля, — як у мене свого клопоту нема, то чужого я й

сама не хочу. От, не мала б роботи, чужих дітей розуму вчити!

Полетів горобець аж на болото, а там ходив бузько і жаб ловив. От підлетів горобчик до нього та й каже несміло:

— Пане, навчіть мене розуму! Ви ж такі розумні! . . .

— Що, що, що? — заклекотів бузько. — Тікай но ти поки живий!

Горобчик мерщій від нього, ледве живий від страху.

Бачить він, сидить на ріллі ґава й сумує. От він до неї:

— Чи не можете мене розуму навчити?

— Та ні, синочку, я й сама його не маю. А от коли вже ти так хочеш, то полети до сови: вона, кажуть, вельми розумна.

Полетів горобчик питати, де сова сидить. Сказали йому, що вона в сухому дубі в дуплі мешкає. От він туди — бачить, справді, сова в дуплі, тільки спить. Горобчик до неї:

— Пані, чи ви спите? Пані, пані!

Сова як кинеться, як затріпоче крилами:

— Га? Що? Хто? — кричить, витріщаючи очі.

Горобчик трохи й собі злякався:

— Та це я, горобець . . .

— Горобець? Який горобець? Не бачу! Яка вас година по дневі носить. Оце напасть! І вдень заснути не дадуть!

І сова знову заснула.

Горобчик не посмів її вдруге будити. Сів собі на дубі та й почав ждати ночі. Коли вже добре стало темніти, прокинулась сова та як заведе: „Гу-у-у-у! Гу-у-у-у!" Горобчик

аж отерп зо страху: хотів уже тікати, та якось утримався. Вилізла сова з дупля, глянула на горобчика, а очі в неї світять! Страх, та й годі!..

— Ти тут чого? — спитала.

— Я хотів би вас просити — вибачайте ласкаво — чи не могли б ви мене розуму навчити? Адже ви такі мудрі...

— Не на те я мудра, щоб розуму навчати! Хто дурнем вродився, той дурнем і згине. Тікайно ти, бо я голо-о-дна! — гукнула сова та як засвітить очима...

Горобчик миттю як схопиться, полетів світ-за-очі. Десь у гущавину заховався та там і проспав аж до самого ранку. Коли це в нього над головою щось аж заскрегоче: „Че-че-че!" Горобчик прокинувся, дивиться, сидить на сучку сорока-білобока та так скрегоче, аж очі заплющила.

— Я б вас просив, моя паняночко, щоб ви мене розуму навчили.

— А нащо тобі, мій молодчику, розум? Без розуму легше в світі жити та таки й веселіше.

Сів собі горобчик на полі та й думає: „Де я того розуму навчуся?" Зажурився він, поглядає сумно по полю, аж тут чорний крук ходить.

— „Ну, ще в нього спитаю: це вже востаннє", — подумав горобчик.

— Навчіть мене розуму! — звернувся він просто до крука. — Я вже давно його шукаю, та ніяк не знайду.

— Розум, молодче, на дорозі не валяється, — мовив поважно крук. — А я тобі скажу: поки біди не знатимеш, то й розуму не матимеш. От тобі моя наука. А тепер іди, мені ніколи.

Полетів горобчик, засмутився. „Що то мені така наука?" — гадає собі. Посумував трохи, що мусить без розуму жити, а потім забув. Почав гуляти веселенько. Ні гадки йому.

І не зоглядівся горобчик, як літо минуло. Настала осінь з вітрами холодними, з дощами дрібними, а дедалі й сніжок став перепадати. Біда горобчикові — холод, голод! От і почав наш горобчик до розуму приходити. Куди горобці летять і він з ними. Що вони знайдуть, то і він поживиться. Та все без сварки, без бійки, то горобці його й не женуть від себе, а перше то й близько не підпускали. Побачив горобчик, як інші пташки в теплих гніздечках сидять, почав він і собі придивлятися, як то гнізда будується. Дедалі почали його всі горобці поважати. Куди зберуться на раду, то і його кличуть, так він уславився між ними своїм розумом. Перезимував щасливо, а на весну вже став великим і мудрим горобцем. Сидів він у гніздечку не сам, а з горобличкою і четверо яєчок в гніздечку лежало. Як виклюнулись гороб'ята, то горобцеві новий клопіт — годувати діточок та вкривати та глядіти та від хижого птаства боронити — не до гульні було! А вже що господарний був горобець, то, було, аж сусіди-горобці дивуються: „Які, ви, пане сусідоньку, мудрі! І де ви того розуму навчились?" — питають, було, його. А він, було, тільки голівкою кивне: „Біда навчила!" — каже.

Леся Українка

ЛІТО КРАСНЕЄ

Літо краснеє минуло,
Сніг лежить на полі,
Діти з хати виглядають
В вікна... шкода волі!
Діти нудяться в хатині,
Нудять, нарікають:
„І нащо зима та люта?"
Все вони питають.
„Он все поле сніг завіяв,
Хоч не йди із хати!
У замкнуті дивись вікна,
Ніде й погуляти!
Сніг з морозом поморозив
Всі на полі квіти...
Десь зима ця не скінчиться!"
Нарікають діти.
Ждіте, ждіте, любі діти!
Літо знов прилине,
Прийде мила годинонька,
Як зима та згине,
І заквітне наше поле
І зазеленіє, —
Знов його весна прекрасна
Квіточками вкриє.

(З циклу „В дитячому крузі")

Володимир Бандурак

КОЗАЦЬКА ДИТИНА

Оповідання з козацької бувальщини

ШОСТИЙ РОЗДІЛ

Ілюстрація М. Бутовича

Зараз по втечі Пилипка татари почали ладитись у дорогу. Вони боялися, щоб хлопчина не навів їм на голову халепи. В таборі настала метушня. Почулося галайкання татар, голосіння невільників, рев худоби та блеяння овець. Попереду гнали ясир.[1] Обабіч чвалали татари на конях з довгими списами в руках. За ясиром їхали вози, вщерть навантажені награбованим добром. За возами йшла худоба. Її підганяли татари довгими нагаями та били списами, зганяючи до гурту.

Між бранцями йшов і Трохим Панась із зав'язаними назад руками. Був простоволосий, розхристаний. Сорочка була закривавлена. Події останньої ночі чітко відбилися на його обличчі. Буйного чуба за одну ніч, мов іней, посріблила сивина. Турбота за долю сім'ї хвилювала душу. Що сталося з жінкою, з Пилипком? Чи встигли вони сховатися в лісі? Чи, може, і їх пов'язали сирівцями і женуть у дику Татарщину? Волів би їх бачити мертвими, ніж у тяжкій неволі! Відомо, татарська неволя гірша за смерть. Але ні! З неволі можна врятуватись. Ще не вся надія пропала! Тільки жаль було батька, хоч Трохим згадував його не без гордощів: щасливий сивий батько — поліг по-козацьки, геройською смертю, обороняючи рідну оселю . . .

Трохим став розглядатися між бранцями, але ні жінки, ні Пилипка не міг доглянути. Непевність за їх долю ще більше його схвилювала. Став стиха розпитувати сусідів, але й ті нічого не знали. Видно, їх держали в іншій громаді бранців.

— Така наша доля, брате Трохиме! — каже сусід, гірко всміхаючись. — Довелося і нам скуштувати татарських сирівців. — От, доля, щербата доля! Розлучили мене, кляті, з жінкою й дітьми . . .

— А моїх таки на очах усіх перебили! . . а... застогнав якийсь старий бранець.

— Пропало все, ой, пропало! . .

— А я, браття, — каже твердо Максим, — ще не трачу надії. Поки мої ноги ступають ще по рідній землі, поки мої очі дивляться ще на козацький вільний степ, іскра надії на наше визволення в душі не погасає. Є ще на небі добрий Бог-Батько, він бачить наші страждання.

— Бог би з вас говорив, Трохиме!

Від цих слів усім на душі полегшало. Може . . . може наспіють козаки, розгромлять поганців, і тоді всі вернуться додому . . . Може, десь на постоях у степу вдасться втекти, обманувши вартових . . .

Сонце палило вогнем. Спека дужчала. Бранців томила спрага. Слабші падали з безсилля. Тоді татари підганяли їх довгими нагаями, а коли й побої не помагали, блискала проти сонця крива татарська шаблюка . . .

Загін наблизився до річки. Тут татари задержались. Коло возів, уставлених чотирикутником, примістили ясир. Худобу пустили на пашу. Татари розклали вогні й почали пекти м'ясо.

В той час переганяли з одного місця на друге гурт бранців. Трохим побачив несподівано між ними заплакану Палажку.

— Палажко! — аж скрикнув Трохим. — А де ж Пилипко?

Палажка, почувши чоловіків голос, кинулась до нього.

— Нема нашого Пилипка! — заридала вона. — Нас, кляті, ще вчора розділили. З того часу я його не бачила . . .

Нараз татарський нагай болюче оперезав Трохима. Сторожа вхопила Палажку і потягла далі. Трохим приліг до землі. Тіло пашіло від нагая, але про себе не думав. Де подівся Пилипко? Трохим покладав усю надію на те, що Палажка сховалася з сином у лісі. Та несподівана зустріч з жінкою розвіяла й ту крихітку надії, що її відучора плекав у серці. Ще сам був би дав собі якось раду. Може, втік би . . . Але тепер він у неволі не сам. І Пилипко пропав . . . Де ж він міг подітися? Чому його ніде не видно?

Трохим почав ще раз роздивлятись поміж бранцями. Вони сиділи на землі і їли недопечену конятину. Але Пилипка не було . . . Мов крізь землю провалився.

— „Може його вбили кляті бісурмани? — блиснула раптом страшна думка. — Ні, ні! Вбити його не могли! Ціна таких хлопців на невільницькому торзі дуже висока".

(Продовження на стор. 6)

[1] ясир — полон, люди, забрані татарами в неволю.

Роман Завадович

КОБЗАРЕВА ГОСТИНА

Сценічна картина з життя Т. Шевченка в 3-ох відслонах

ТРЕТЯ ВІДСЛОНА

(Закінчення)

„О т а м а н". Це буде про Тарасика-Бульбасика:

Був собі Тарасик,
Тарасик-Бульбасик —
Ходив в татових штанах,
А в маминих жупанах,
Чоботища з баби брав,
Шапку в діда позичав —
Молодець Тарасик,
Тарасик-Бульбасик.
... З кукурудзи мав рушницю,
Гарбузяну порошницю,
Кулі з бобу та з гороху
І квасолі теж потрохи.
Списа вирізав з тростини
А шаблюку із дощини —
Чим же не козак?

І так
Каже наш Тарас: „Ану,
Я поїду на війну!"
Віника він осідлав,
Воювати почвалав.

Виїжджає за село,
А там сонце припекло —
Захотілось спати...
Став Тарас казати:
„Цур поганій тій війні!
Спати хочеться мені!"
Ліг під сніп
І захріп...

(по тих словах несподівано сідає й мовгить)

І Х л о п е ц ь. А далі що?

„О т а м а н". Та я ж сказав, що Тарасик спить. Як пробудиться, то буде далі.

Д і т и *(зі сміхом)*. Ну й хитрий!.. А щоб тобі!

Х а з я й к а й О р и ш к а *(виходять з будинку на ґанок)*.

Х а з я й к а. Так гарно діти забавляються, що й ми не видержали — вийшли подивитись. Ех, щасливі дитячі літа!

Ш е в ч е н к о. Та й славні ж у вас діти, в Києві! *(До дітей)* Ану, голуб'ята, ще щось гарне придумайте, нехай наша хазяйка згадає свої літа молодії.

Д і в ч а т а. Ми затанцюємо.

Ш е в ч е н к о. І це добре! Ну, починайте!

(Гурт дівгат виконує якийсь народний танок)

Ш е в ч е н к о. Дуже гарно, дівчатка!

1 Х л о п е ц ь. Хлопці, а ми що, гірші? Давайте і ми щось ушкваримо!

(Гурт хлопців танцює. Тим гасом „отаман" клиге до себе двох хлопців і Марусю. Вони пошепки нараджуються)

„О т а м а н" *(коли танець хлопців скінгився)*. Знаєте що? Обираймо кошового!

Д і т и. Добре, добре! Кошового!

„О т а м а н". Грицько, Улас та Маруся — полковники. Станьте чотирма гуртами!

Д і т и *(діляться на готири групи — дві групи в глибині сцени, дві ближге до залі. Перед кожною групою стоїть „полковник", гетверту групу оголює „отаман")*.

Ця думка трохи полегшила турботу його серця. Але цілком заспокоїтися Трохим не міг. Журба за сина муляла серце...

Спочивши трохи, татари рушили далі. Їм було спішно. В чужому степу не почували себе безпечні. Ще, на біду, натраплять на отих чубатих ґявурів-запорожців,[2] і треба буде прийняти бій... Тому мурза, татарський ватажок, підганяв до поспіху. Але татари, навантажені здобиччю, лізли, мов раки. Загін посувався крутим берегом ріки. Треба було пробратися на той бік, але вода була глибока. Татари шукали переправи.

Надвечір татари натрапили на переправу. Берег був нижчий і спускався похило до річки. Татари вирішили, що тут заночують, а завтра вранці переправляться на другий бік. Випрягли коней і разом з худобою пустили на пашу. Тільки бранців, як найціннішу здобич, пильно берегли.

Почалося готування вечері. Весело палахкотів вогонь, розкидаючи іскри на всі боки. Запах печеної баранини і конятини лоскотав ніздря голодних бранців.

На потемнілому небі замерехтіли ясні зірки, наче хто розсипав діяманти. На степ налягав густий туман і вкривав траву освіжаючою росою. Десь подалі, в дуплі старої верби, озвалась сова, в траві загупав гупало, перекликались перепели. У степу заревів тур, завив вовк, загавкала хрипло лисиця. Десь нижче над річкою знявся жабиний галас.

Табір поволі затихав. Тільки бранці, тихо постогнуючи, не могли заснути. З-за лісу викотився срібний місяць і освітив степ. Тоді поснули й бранці. Тільки сторожа не спала. Вона стояла з списами в руках і пильно вдивлялася в степ.

(Кінець буде)

---

[2] ґявури — зневажлива назва, яку мохаммедани давали християнам. Українці ж прозивали турків і татар „бісурманами", або „бусурманами".

„Отаман". Ви — Полтава, ви — Біла Церква, а ви — Київ. Отут *(показує на свою групу)* — Запорозька Січ. Готово? Починайте!

Хор *(усі діти)*

Гей, на Січі вранці сурми-труби грали,
З всеї України козаків скликали.

Січовики

Браття товариство, кличе вас Січ-Мати.
Пана кошового будем обирати.

Полтавці *(підходять лавою до Сіґі, і їхній „полковник" виводить наперед одного хлопця).*

А у нас є пустяк, в тата-мами одинак —
Оберімо його за кошового.

Січовики
(заперегують руками й головами)

А ми його не любимо, на Січ його не пустимо,
Ми не хочем його за кошового.

(„Полковник" відтягає за руку неприйнятого кандидата, і весь гурток відходить на своє попереднє місце. Погинається гра, як попередньо, тільки замість „полтавців" виступають „білоцерківці"):

А у нас є пустун, в діда-баби вередун —
Оберімо його за кошового!

(Його теж сіговики не приймають. Гра погинається втрете. Тим разом виступають з своїм кандидатом „кияни"):

А у нас є пестун, в дядька-дядини мазун —
Оберімо його за кошового!

(І його сіговики не приймають. Гра навертається гетвертий раз. Коли приходить герга зголошувати кандидата, два „полковники" — хлопець і дівгина — беруть Шевгенка попід руки і в отогенні всіх трьох гуртів підводять до „Сіґі"):

А у нас є козак, ми його шануєм так:

(всі діти низько Шевгенкові вклоняються)

Оберімо його за кошового!

Весь хор дітей:

А ми його любимо, на Січ його пустимо,
Бо ми хочем його за кошового.

(Хлопці, вигукуюги безперестань „слава", підкидають угору шапки, а дівгата густо обсипають Шевгенка квітами. Серед тієї овації заслона звільна западає).

Кінець

НОТИ ДО ПІСНІ „ГЕЙ, НА СІЧІ . . ."

О.Залеський.

МЕТЕЛИЦЯ

Крутиться метелиця:
То по полі стелиться,
То вгорі гойдається,
Снігом розсипається.

Над містами, селами
Сніг мете помелами,
Понад оболонями
Сипле сніг долонями.

Стане над криницями,
Затрясе косицями,
Стане над дібровами,
Заморгає бровами.

Крутиться метелиця:
То стриба, то стелиться,
То з вітрами грається,
В далі розпливається.

Р.

Ів. Керницький

СНІГІВЧИКИ

Як малого Борисика вивели вперше надвір показати йому зиму, він, з великого дива, вспів тільки розкрити малиновий ротик і скрикнути:

— Ой!

Потім простягнув ручки до сніжинок, що линули з неба срібним роєм, і, показуючи їх сестрі Оксанці, щасливий і розрадуваний, лепетав:

— Біле-біле-біле! Багато-багато!

Потім було ще більше радости з тим „білим", що сідало срібними метеликами Борисикові на шапочку, сипалось за ковнір плащика, розпливалося по гарячому від зворушення личку. Борис переконався, що це „біле" — м'якеньке, як перинка, і розмашисто падав на сніг, приказуючи при тому „бусь!" — і котився, потім, з горбочка, неначе біла, снігова кулька, тільки рожевий носик стирчав, як морковиця.

Оксанці ледве вдалося припинити цю забаву і запровадити братчика до хати. І хоч він був тепло зодягнений, проте промочив на снігу ноги і трішки „закатарився". Йдучи до ліжечка, пчихав, кахикав і личко в нього пашіло, але, засипляючи, не забув заспокоїти маму слабим голоском:

— Рисик не буде хворий! Рисик — козак!

Все ж таки на другий день ранком мама вже не пустила „козака" на сніг.

— Надворі холодно, — казала, — і Борисик змерзне на качанець. Ввечері приїде татко з праці і привезе Борисикові дуже гарні снігівчики. Тоді ми Борисика узуємо та поведемо на прохід.

— Нігівчики?..

— Так, снігівчики.

Для Борисика було це цілком нове і доволі скрутне слово, але він його полюбив і вже через цілий день тільки й було в нього мови, що про „нігівчики".

Ввечері тато не забарився і справді привіз синочкові чудові снігівці, подібні на індіянські „мокасини", з білого, теплого сукна, нашивані синім і червоним кружевом, набиті блискучими цвяшками...

Побачивши їх, Борисик скрикнув:

— Нігівчики!

І притиснув до серця, як найбільший скарб.

З трудом удалося мамі й татові переконати Борисика, що снігівці не на те пошиті, щоб їх носити в руках, як ляльку, але треба взути їх на ноги, щоб ніжкам було тепліше. Коли, нарешті, його взули — вийшов інший клопіт: Борисик тепер ніяк не хотів іти надвір!

— Надворі холодно, — казав, — і нігівчики змерзнуть на качанець. Рисик не хоче, щоб нігівчики змерзли. Рисик буде ходити по хаті.

І почалася забава! Почалась шалена біганина по всіх кімнатах, по всіх кутках. За першим разом, очевидно, малий пошпортатся і бебехнув на підлогу, бо ще не звик бігати в снігівцях. Але не збентежився тим нітрохи, це ж було тепер постійне його зайняття — падати і вставати, а коли, часом, вдарився сильніше об стіл, чи об крісло, то тільки легенько скривився і швиденько говорив:

— Рисик не плаче! Рисик — козак!

Ну, прийшла пора йти до ліжечка, а тут Борисик не може розстатися з своїми „мокасинами"... Хоче, щоб „нігівчики" спали разом із ним. Прийшлося хоч на половину задовольнити його бажання і покласти снігівці на столику, біля ліжечка, щоб „спали" близько нього.

Вранці Борисик встає і зразу узуває свої снігівці, просто на босі ноги. Про іншу одежину він зовсім не дбає!..

— Ти малий чудачок! — сміється з нього сестра Оксанка. — Як не мав снігівчиків, то рвався надвір, на сніг. А тепер маєш — і сидиш в хаті.

А мамуся каже Оксанці:

— Не смійся з братчика. Він ще дитина...

Ілюстрація П. Холодного

Був мороз такий, що ух!
Одягнувся Луць в кожух,
Взувся в теплі чобітки,
А у пальці змерз таки.

А гусак прийшов над став,
Босий був, чобіт не мав...
Гульк під воду, аж на дно —
Гусакові все одно.

Р. Роляник

Лісовий акробат

Мабуть кожна дитина бачила в лісах і парках маленьке, звинне створіння з гострими вушками, веселими, чорними очками й пухнастим хвостиком. Це — вивірка, або білка.

В Америці є понад п'ятдесят різних ґатунків вивірок, але найбільше сірих і бронзових. Так само в Україні багато вивірок.

Вивірка — незвичайний акробат. Вона сміливо скаче з гілки на гілку, може також ходити по тонких дротах вперед і назад. Її очні м'язи й нерви збудовані так, що вона бачить на всі боки. Хвіст вивірки — це її кермо для втримування рівноваги. Взимку вивірка закриває хвостом вхід до кубла, щоб не задував туди вітер і не залітав сніг.

Вивірка живиться насінням, горіхами, корінцями, комахами, рідше дрібними звірятками, пташатами й яйцями. Зуби має гострі й міцні, може розгризти ними найтвердіший горіх.

Вивірка легко звикає до людей і бере поживу з їх рук. Одначе, треба бути обережним, щоб не вкусила за руку, бо наслідки такого вкушення можуть бути шкідливі для людського здоров'я.

Вивірки не тільки сміливі й спритні акробати, але й мистці. Своє кубло будують вони радісно й весело, наче бавлячись. Наперед збирають будівельний матеріял, а потім з найкращих його частин починають будувати. Ці кубла невеличкі, але тривкі, вигідні й теплі. Будують вони їх найчастіше в дуплах дерев, накриваючи вхід стіжкуватим дашком так, щоб до середини не заходив дощ і сніг.

У кублі нагромаджують вивірки харчові припаси на зиму. Кубло всередині вистелене ніжним мохом, щоб маленьким вивірчатам було тепло й м'яко, бо родяться вони голі й дуже слабі.

Вивірка-мати дуже любить своїх дітей. Спочатку вона годує їх своїм молоком. Потім батьки приносять їм поживу, поки малі не навчаться здобувати її самі. Коли діти наберуть сил і підростуть, батьки приготовляють їх до самостійного життя при помочі різних штук, скоків, забав, перегонів, хованок.

Вивірка має багато ворогів — яструбів, борсуків, лисів, рисів, кайотів та інших м'ясоїдів.

У той час, як читатимете ці рядки, вивірка спить вигідно в своєму кубельці. Одначе в погідний, сонячний день вона вибігає надвір, щоб випростати кісточки, побігати, погратися та пошукати свіжої поживи. А під вечір знову біжить до кубла й спить-відпочиває до весни.

Леонид Вагинський

Милосердна Зоня

Ілюстрація П. Холодного

Прилетіли пташенята до Зоні сьогодні,
Прилетіли пташенята, бо дуже голодні.
А маленька Зоня хліба накришила,
На вікні поклала, їсти попросила:
— Їжте, їжте, любі,
І хлібець збирайте
І до мене завтра
Знову прилітайте!

Б. Н.

ЛЮТИЙ

В кайданах білих і холодних
Задеревів обмерзлий світ,
І хуґа, наче вовк голодний,
Несеться за саньми услід.

Ох, Зимо, ти важка неволя,
Та ми не впали в боротьбі —
Ось шум відлиги серед поля
Кінець віщує вже тобі.

Ївга Шугай

ЧАРІВНИЙ КОРАБЛИК

(Казка Далекого Сходу)

Ілюстрації Б. Стебельського

Давно, давно в убогій маленькій хатині жив собі хлопець. Не мав ні тата, ані мами, лише дуже, дуже лиху тітку. Хлопець мав гарне личко і добре серце. Він був такий ласкавий, що тітка думала, що він недотепа.

Щодня тітка висилала хлопця з кошиком на озеро ловити рибу й наказувала: „Не приходь з порожнім, бо прожену тебе геть!" Вона й рада була б позбутися хлопця, та він усе приносив повний кошик риби.

Одного ранку, прийшовши над озеро, побачив хлопець на стежці гаманця. Гаманець був повний грошей. Хлопець сів коло місця, де знайшов гаманця, і став чекати. „Хтось прийде шукати свою згубу", — думав. І справді, над вечір з'явився старий чоловік, що чогось пильно шукав на землі.

— Чи ви щось загубили? — спитав хлопець.

— Так, я загубив гаманець з грішми, — сказав дуже засумований старий чоловік.

— Я знайшов його! — радісно крикнув хлопець і подав гаманця.

Старенький дуже зрадів. Він щиро подякував хлопцеві і сказав:

— За те, що ти такий добрий і чесний, я дам тобі половину грошей.

— Ні, я не хочу нагороди, я лише виконав свій обов'язок, — відповів хлопець і пішов додому, бо вже був вечір.

Того вечора кошик був порожній. Коли це побачила недобра тітка, сказала:

— Як смієш вертатися додому з порожнім кошиком?

Хлопець розказав пригоду з гаманцем, і чому він не мав часу ловити рибу.

— Ти ще дурніший, ніж я думала! — крикнула тітка. — Бери свій кошик, палицю і йди геть! Не хочу більше дивитись на тебе!

Хлопець вийшов на двір. Він не знав, куди йому йти. Стояв, думав і дивився на небо. Була прекрасна ніч: мерехтіли зорі і по небу, немов по морі, плавав місяць. Тоді було Свято Місяця. Нараз хлопець пригадав собі, що говорили старі люди: в ніч, коли є Свято Місяця, на місяці можна побачити якусь чарівну річ. Хто зуміє її дістати, той буде щасливий довіку.

Хлопець глянув уважно на місяць. У його промінні легко колихався маленький золотий кораблик. На кораблику малесенькі люди веслували, грали, співали й танцювали. Хлопець був захоплений красою кораблика. Він підніс свій кошичок угору і прошепотів: „Золотий кораблику, злинь з неба від місяця ясного й увійди до мого кошичка".

Маленькі музиканти ввічливо вклонилися й сказали: — „Тому, що ти добрий і чесний хлопець, ми будемо тобі служити".

Золотий кораблик спадав усе нижче й нижче і опинився у хлопцевім кошичку. Щасливий хлопець помандрував далі. Він опинився в столиці. У цій столиці на княжому престолі сидів князь, а в нього була дочка. Князівна була славна на всю країну своєю красою й добротою серця. Хлопець дуже хотів побачити її і зголосився в замку на службу. Щовечора по праці виймав хлопець з мішечка, прив'язаного до пояса, свого кораблика, з яким ніколи не розставався.

— Маленькі люди, заграйте мені! — просив.

Маленькі люди виходили на палубу кораблика, співали, грали й танцювали.

Довідався князь про золотого чарівного кораблика і наказав прикликати хлопця. Хлопець став перед престолом, вийняв кораблика і тихо попросив: — „Маленькі люди, заграйте мені!" Маленькі люди грали, співали й танцювали.

Князь був захоплений. Йому дуже захотілося мати того кораблика і він сказав:

— Хлопче, дай мені того кораблика! Я віддам за тебе мою дочку!

Хлопець погодився. Але князь був погана людина, він навіть не думав дотримати обіцянки. І тому наказав замкнути хлопця на ніч у замку двох злющих духів, Червонолицого і Зеленолицого. Про замок говорили, що хто переночує там ніч, не буде жити.

Настала північ. У замку з'явилися Червонолиций і Зеленолиций. Вони бігали по замку й нюхали своїми довгими й широкими носами.

— Хто насмілився ввійти в наш дім?

— Ось він! — крикнув Зеленолиций і схилився над хлопцем. Хлопець спокійно спав. На нього падало місячне сяйво, і він ніжно всміхався.

— Молоденький хлопець! — сказав Червонолиций. — Який він гарний! Це, мабуть, небесний хлопець.

Хлопець прокинувся, всміхнувся й промовив:

— Чи ви прийшли з наказу князя?

Духи похитали головами.

— Чи ти істота земна, чи небесна? — запитали вони.

— Я мешканець землі, — відповів всміхаючись хлопець.

— Ти мене не боїшся? — заревів Зеленолиций.

— Ти мене не боїшся? — заревів Червонолиций.

Хлопець глянув на них здивовано: — Чому я вас маю боятися? Я нікому нічого злого не заподіяв. А ви боїтеся мене?

Злі духи подивилися здивовано один на одного, а потім так зареготали, аж стіни заходили ходором. Потім Зеленолиций промовив до Червонолицого:

— Він такий невинний, що навіть не вміє боятися!

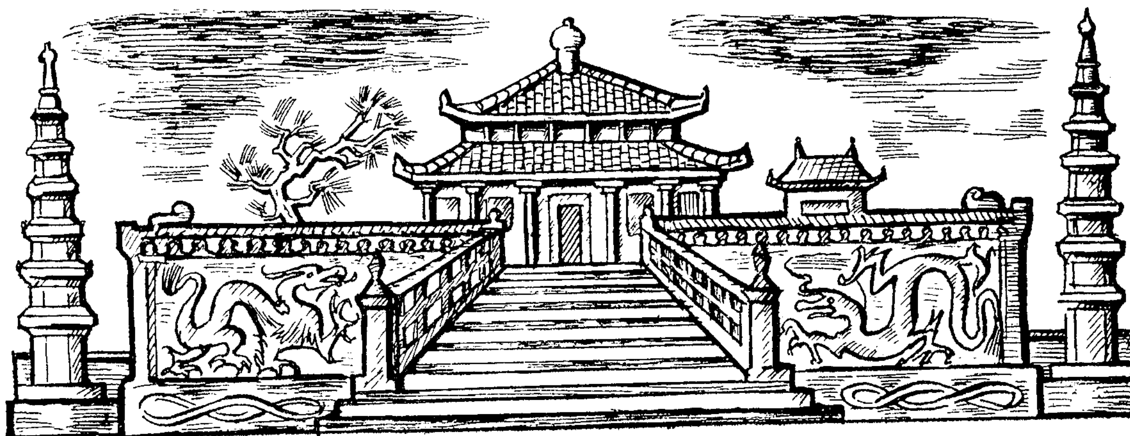
Червонолиций звернувся до хлопця: — Юначе! Ми даруємо тобі цей дім. Ходи, побачиш усі скарби. Все це буде твоє.

Вранці прийшли слуги князя до замку злих духів. Думали, що хлопець неживий. Та хлопець вийшов їм назустріч у дорогій одежі і сказав:

— Ходіть, заберете дари для князя!

Коли князь побачив хлопця, дуже здивувався. Хлопець був такої вдачі, що не підозрівав підступу — навіть злі духи не посміли його скривдити. Князь засоромився. Він прийняв хлопця до замку і одружив його з своєю гарною, доброю дочкою.

А доброта хлопця сіяла завжди на його обличчі.

І. Людим

ТРАМВАЙ

Ілюстрація Л. Гуцалюка

Івасик перехиляється через вікно й дивиться на вулицю. Там все цікаве. Ось між автами бавляться хлопці, ось зупинився молочар, ось іде до їхнього дому листоноша, а ось біжать люди і за ріг вулиці з ревом завертають пожежні машини.

Туди ж, за ріг, завертають рейки. По цих рейках ніколи ніщо не їздить. Якісь непотрібні рейки. Коли Івасик розпитує, то йому відповідають, що по цих рейках їздили колись трамваї, але тепер трамваї з середмістя усунули, і вони ходять десь далеко, — там, де кінчаються рейки.

Трамваїв Івасик ніколи не бачив. Вони напевно якісь дивні, — може такі, як потяг, а може, як пожежне авто . . .

І Івасик рішає. Завтра, коли всі вийдуть з дому, він піде по рейках аж до трамваїв. Подивиться й непомітно вернеться додому. А потім, як виросте, розповість про свою пригоду.

З дому він виходить тихенько, навшпиньках. Озирається навколо, доходить до перехрестя, ще раз озирається. Тепер він іде по Другій Авеню, потім по Парковій вулиці, потім біля дому, де мешкає Петрик, і потім вулицею, на якій ніколи не був, але по якій просто простягнулись рейки.

Оглядає по дорозі виставу крамниці з звірятками, де скаче мавпа й смачно сплять песики. Йде далі. Минає багато часу. Йому болять ноги й хочеться їсти.

Розглядається навколо і бачить, що місто тут зовсім інше. По вулицях ходять самі китайці. На крамницях видно покручені написи і такі самі написи біля кіна, де на світлинах лицарі рубаються великими мечами.

З цієї площі рейки розходяться на всі сторони. Івасик хоче пригадати, якими саме рейками прийшов він сюди, і не може, — такі всі вони подібні одні до одних.

Біля сходів чоловік продає підсмажені каштани. Івасик питає його, якими рейками можна вернутися на Другу Авеню, але чоловік сердито дивиться на нього й каже зникати з очей, доки він ще добрий.

Інші два чоловіки кидають сміття на авто. Коли Івасик підходить розпитати про дорогу, то чує, як один з них сміється й каже, що, як малі хлопці будуть підходити до сміття, то їх, разом із сміттям, вкинуть до авта. Почувши це, Івасик повертається і біжить у вузьку вулицю. Біжить довго, доки під грудями дуже закололо.

Віддихавшись, питає муринят, де рейки, що провадять на Другу Авеню. Хлопчики перестають бавитись, радяться й відповідають, що про таку Авеню вони не чули. Але нехай він іде з ними до Помаранчової вулиці. Там, біля трамвайної зупинки, дядько Дік продає часописи. Дядько Дік все знає, він знає, де Друга Авеню.

— Біля трамвайної зупинки? — скрикує Івась. — Тут ходять трамваї? Не може бути!

— Звичайно, що ходять. Аж за місто, де ростуть дерева-велетні, — каже дівчинка й показує рукою, які високі дерева ростуть за містом.

Івасик хоче розпитати дівчинку про чудесні дерева, але муринята вже тягнуть його до дядька Діка.

І тут Івасик бачить трамвай! Трамвай котиться по рейках, виблискуючи вікнами на сонці й подзвонюючи на дітей. Він увесь червоний.

Івась дивиться на трамвай. Дивиться довго, аж до нього підходить з хлопцями дядько Дік і питає, чого він хоче їхати так далеко — аж на Другу Авеню.

Довідавшись, як Івасик сюди дійшов, він затримує якийсь трамвай. Цей трамвай також червоний і на ньому спереду велике число: 32. Дік говорить з водієм і наказує Івасикові сидіти на лавці біля вікна.

Трамвай рушає, а на хіднику хлопці ще довго вимахують руками до Івасика.

На площі, біля великого пам'ятника, водій бере Івасика за руку й веде до автобуса, до звичайного автобуса. Таких автобусів Івасик бачив з сотку, а може з тисячу разів.

Водій автобуса радить Івасикові стояти біля нього й триматися рукою за блискуче поруччя. Потім каже, що вони вже в'їжджають у Другу Авеню і щоб Івасик пильнував, де має виходити.

— Ось тут, ось тут! — говорить Івасик, побачивши базар, куди він часто ходив з мамою. — Ось тут направо зараз буде моя вулиця!

— Добре, хлопче, — відповів водій, — але вважай, як будеш переходити вулицю.

Івасик вважає. Чекає, доки згасне червоне світло, і, разом з усіма, переходить на другий бік. Там, біля аптеки, бачить Петрика й довго оповідає йому, як їхав трамваєм. А Петрик так здивовано дивиться, що невідомо, чи вірить.

Зате мама вірить відразу. Так вірить, що лишає за кару Івасика без мороженого.

Івасик тяжко зідхає й каже, як він думав, що краще не признаватися тепер, а пізніше, коли виросте великий. Та нехай буде й без мороженого, але навіщо він так засмутив маму? Івасик рішає — він ще колись поїде трамваєм за місто, далеко, там, де ростуть дерева-велетні, вищі за церковну вежу на 11-ій вулиці, про які розказувала йому муринська дівчинка. Але вже більше не піде так далеко сам, а в товаристві старших. Бо хоч як там усюди гарно й цікаво, але буває й небезпечно. Можна заблудити, або попастись у руки лихим людям. А найважніше — Івасик не хоче більше самовільним виходом із дому смутити й гнівити своєї мами . . .

Славчик в Австралії
або
Який сніг?

**Мама каже: „Уві сні
часто бачу білий сніг . . ."
„Сніг . . . який? Того не знаю.**

**Був ще тільки немовлям,
як з Европи їхав я,
То й зими не пам'ятаю.**

**Я у Квінсленді живу,
є у мене кенґуру,
Какаду і лебідь чорний.**

**А побачити б я радий,
як Юрасик у Канаді
Білий сніг на купу горне.**

**Їм пахучий ананас,
і банан росте у нас,
Кавуни і сірі дині.**

**Тато каже, що вони,
тобто дині й кавуни,
Найсолодші в Україні."**

Г. Чорнобицька

Картинка на тарілці

**Тепер я все, хлоп'ята,
Їм юшечку до дна,
А в тому винувата
Тарілочка одна.**

**У ній то раз узимку
Дали обід мені,
І ось таку картинку
Побачив я на дні:**

**В густім сосновім лісі
Хатиночка стоїть,
Чорніє тінь на стрісі,
І місяць аж горить.**

**Блискучі зорі сяють
Над хаткою вгорі,
І звірі там гуляють,
Мов гості, по дворі.**

**А з хатки дим прозорий,
Веселий, голубий
Пливе собі між зорі
І в'ється, мов живий.**

**І хлопчик коло дому
Охочий, наче пструг,
Біжить такий знайомий,
Мов мій найліпший друг.**

**Біжить він по стежинці
І киває мені
В тарілці на картинці
Там глибоко на дні.**

**І щоб його уздріти
І звірів край вікна,
Тепер щоденно, діти,
Їм юшечку до дна.**

З чужого переклав *Роляник*

РОЗГАДАЙМО!

1. ЩО ЦЕ?

а) Один говорить, два дивляться, а два слухають?
б) Сіренький, маленький, довгі вуха маю, у ліс стрибаю?
в) Його штовхають, він не плаче, а кидають — назад скаче?

***

2. ЩО ЦЕ?

Коли має букву „і",
Живе в нім дітвора,
Коли має букву „и",
Летить з хат в простори?

***

3. ЩО ЦЕ?

Чи маленький чи більшенький,
І покручуся й поточусь,
З рук до рук я все охоче
І в кишеню кожну скочу?

***

4. ШАРАДА

Є слово з двох частин — подумайте пильненько:
Першою подвійно — кличуть діти неньку,
Другою на прощання кажуть ввечері, вдень, раненько,
А разом — папір різнокольоровий, червоний, жовтий, сірий,
А на ньому—світ наш цілий.

***

5. ХРЕСТИКІВКА

Х — — — — — —	Інакше спіткання
— Х — — — — —	Музичний твір на п'ять інструментів
— — Х — — — —	Має фортепіяно
— — — Х — — —	Місце розп'яття Христа
— — — — Х — —	Інакше учень
— — — — — Х —	Називають його чорним золотом
— — — — — — Х	Весняний місяць

Букви на місці хрестиків дадуть назву місцевости, де народилася наша найбільша поетеса.

***

6. НЕДОМОВКИ

а) Виростає з мене птаха,
Крокодил і черепаха.
Я ж само маленьке, біле, —
Ви мене напевно їли.
Відгадайте, діти, це —
Не що інше, як — — — — ?

б) Всяк школяр його шанує,
Бо він пише і малює,
Хто ж цей добрий молодець?
Це звичайний — — — — — — — — ?

Є. Яворівський

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у першому числі „Веселки":

1. СКЛАДОВА ЗАГАДКА: Уложені склади дають такі слова: сова, Волинь, явір, турки, отара, Сянік, Одеса, буряк, орел, Роман, Нестор, Остап, сурма, торбан, и. Початкові букви дають: Свято Соборности.
2. ЩО ЦЕ: Дніпро.
3. РЕБУСИКИ: місто, столяр, сторож, тісто.
4. ЩО ЦЕ: а) Яйце. б) Яйце.
5. НАРОДНІ ЗАГАДКИ: а) мороз, б) сніг, в) ніч, г) рукавичка.

***

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ НАГОРОД ЗА ДОБРІ РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК із четвертого числа „Веселки" за грудень 1954 р.: розв'язки прислали 48 дітей. Правильно розв'язали такі діти: Бутович Ніко, Вибачинська Маруся, Друга Група Курсів Українознавства в Сиракюз. Еліяшевська Христя, Заремба Марта, Калиновська Ірця й Ніна, Кваситник Любомир, Кінах Ярослав, Коваленко Василько і Степанко, Когут Роман, Кузів Леся, Курдидик Лев, Мисишин Віра, Михалевич Т., Пачовська Марта й Христя, Печенюк Валерій, Прохоренко Володимир, Рейнарович Анна, Сеник Катря, Сигалів Боженна, Тимків Ярема, Турянська Женя, Федьків Оксана, Чубатий Ярко, Шуль Андрійко, Ярош Богдан.

У висліді льосування нагороду отримали: Друга Група Курсів Українознавства в Сиракюз, Коваленко Василько й Степанко, Печенюк Валерій. На нагороду призначено збірку історичних і біографічних оповідань Володимира Барагури „Меч і книга".

***

Виказ учасників льосування нагород за добрі розв'язки загадок з першого числа „Веселки" за січень 1955 р. та виказ виграних нагород вмістимо у числі журналу за березень. Реченець надсилання розв'язок із першого числа минув 15-го лютого 1955 р.

***

Розв'язки загадок, вміщених у лютневому числі „Веселки", присилати до 15-го березня 1955 року. Хто правильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород вмістимо в числі „Веселки" за квітень 1955 р.

КУТОК РОЗВАГ

ЗАПИТИ — ЖАРТИ

1. Від якої сторони світу треба відняти одну букву, щоб ця сторона почала співати?
2. Яку букву треба змінити в назві сухого гілляччя, щоб це слово, прочитане навпаки, сказало нам, в яку пору сухе гілляччя найпотрібніше (там, де палять у печах дровами)?

***

ДАЙТЕ ШВИДКО ВІДПОВІДЬ:

Скільки кінців мають два киї? Скільки три? Скільки три киї з половиною?

ХТО ВІДПОВІСТЬ?

1. Чому зимою вдягаємося в темну одежу, а літом у ясну?
2. Що тепліше: три сорочки чи одна сорочка потрійної грубости?
3. Чому вставляємо на зиму подвійні вікна?
4. Що важче, один фунт заліза чи фунт пір'я?

Прочитайте уважно вірш М. Петрова „Горобчик на морозі", може він допоможе Вам відповісти на деякі з тих питань!

Діти

Горобчику, малий, сіренький,
Чому ти став такий сумненький?
Чому ти в чобітки не взувся?
Чому ти нині так надувся?
Чи ти, горобчику, сердитий?
Чи може те, що гордовитий?

Горобчик

Ні, діти! Я не є сердитий,
Ні пишний, ані гордовитий.
Чобіт не маю — то й не взувся.
Мороз лютує — я надувся.

Діти

Чи ти, горобчику, жартуєш?
Чи нас маленьких не шануєш?
Хіба тобі стає тепліше,
Коли пушок отак надуєш?

Горобчик

Авжеж! Те кожна птиця знає:
Тепла повітря не пускає,
І знає навіть та ворона:
— Повітря наша охорона.
І навіть курка край подвір'я
Підносить теж сивеньке пір'я,
Щоб більш повітря загорнути,
На тілі холоду не чути.

Діти

Розумний ти, горобче, вдався!
Та звідки мудрости набрався?

Горобчик

В лісочку темнім на колоді
Учив нас крук, старий добродій.
А я — пташа мале, хоробре,
Свідоцтво маю дуже добре!
На тім слові
Будьте здорові!
Лечу на мур!
Фурррр!

„ПЕТЕРПІПЕРИЗМ"

Оце вам, діти, маленьке оповідання, яке прислала наша читачка, Зірка Заремба. Та воно не просте, а писане як приклад на „петерпіперизм", себто кожне слово починається цією самою буквою. Правда, дотепно написано?

Петрусь Петрушка приніс Павликові Павлишину „Переполох".

— Приятелю Павле, приношу превеселий „Переполох", прочитай прошу, певно подобається, посміємося!

— Прочитаю, Петрику, прочитаю після полудня. Потім побалакаємо, поговоримо про „Переполох".

Усім нашим Співробітникам, Читачам і Прихильникам, які надіслали нам побажання з нагоди свят Різдва Христового й Нового Року, щире спасибі складає

Редакція „Веселки"

Ваня й Надя Бучинські пишуть нам:

Ми хотіли б знати, чи в „Веселці" буде багато написане про Київ, бо то ж є серце України, або про нашу славну ріку Дніпро, бо багато таємниць знає ця ріка. А ще про Полтаву, про Харків, Одесу, Кривий Ріг і взагалі про цілу Україну, що коло Дніпра лежить. Ми з сестрою любимо про це слухати. Тато й мама часто нам про це розказують, або читають оповідання й леґенди...

Відповідь Редакції:

Дорогі Ваню й Надю!

„Веселка" пише про всю Україну й про всі українські землі — і ті, що лежать над Дніпром, і ті, що над Доном, Дністром, Прутом, Тисою, Богом, Прип'яттю, Бугом чи Горинню. Ось дія „Кобзаревої гостини" відбувається на передмісті Києва — Преварці над Дніпром. Малий Пилипко, герой оповідання „Козацька дитина" переживає свої пригоди на степовій Україні; князь Мстислав переміг у двобою косозького хана в надозівському степу над рікою Кубанню; славний Богута мандрує степами України, щоб поступити на двір князя Володимира в Києві. А ось малий хлопчик в оповіданні Оксани Лятуринської п. з. „Як знав Ростик?" живе на Волині, так само й Леся Українка, про яку читаємо в цьому числі, провела свої дитячі роки на Волині й у Києві. Про Дніпро маєте цікаву загадку в числі за січень, а про Кривий Ріг над Інгульцем була загадка в першому числі „Веселки". Тому пильно читайте вірші, оповідання, сценічні картини, статтейки й розваги в нашому журналі та звертайте увагу не лише на їх зміст, але старайтеся пізнати, де їх дія відбувається. Можете навіть поглянути на мапу України і знайти собі ті околиці, про які мова.

Вітаємо Вас щиро

Редакція „Веселки"

„ВЕСЕЛКА", ілюстрований журнал для української дітвори, щомісячний додаток до щоденника „Свобода". Виходить 15-го кожного місяця. Адреса Редакції й Адміністрації: „SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Редакція застерігає собі право виправляти матеріяли. Передруки нових творів і репродукції ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакційної Колеґії. Заголовок і розділові заставки роботи П. Холодного.

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ. — Ілюстрації: М. ЛЕВИЦЬКИЙ.

II ЧАСТИНА: КРИЛАТЕ ЛОША (Закінчення)

Аж ось степ гуде, земля стугонить — Богута сів на могилі та й каже: „Господарю чесний, продай мені оте лоша!"

Хазяїн злякався: „Не треба мені такого коня! Бери собі його без заплати!"

„Спасибі!" Пішов Богута у Чорний Ліс. У хащах хатка похила, а коло хатки стоїть дід, сивийсивенький.

„Прийміть, діду, оце лоша на годівлю! Як підросте, прийду й нагороду принесу". „Чому не прийняти! — так дід. — Я такі коні знаю".

Пішов Богута гаями-лісами, а як зморився, ліг на галяві припочити.

Спить Богута, не знає, що хтось його з хащів підглядає . . .

(Кінець другої частини)